N°. 224. 1836

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws- Blad.

Dingsdag **20** *September.*

PUBLICATIE.

Burgemeester en Wethouders der Stad Breda, brengen bij deze ter kennis der Ingezetenen, dat, volgens bepaling van Zijne Excellentie den Heere Generaal der Infanterie, Opperbevelhebber dezer Vesting, te rekenen van den 20sten September aanstaande, de Poorten dezer Vesting zullen worden geopend des morgens ten vijf ure en gesloten des avonds ten zeven ure, zullende de Dijkhoomen gelijktijdig met de Poorten worden geopend, doch een half uur vroeger dan deze gesloten worden.

BREDA, den 19 September 1836.

DE ROY, Vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der Stad;
H. W. SCHAUIKES.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — De belgische bladen melden niets anders dan dat vorst *Leopold* nog den 13den door het ongunstig weder te Calais werd opgehouden.

— Heden (17 *September*) waren de fondsen te Antwerpen genoteerd: Belg. 101⅜; ⅝; O. Metall. 103⅜; Sp. Ardoin 25½, ¼, ⅝; Differed. 9; 9⅛; Nap. rent. 93; B. Tavolière 60; Sicil. 92½; Rom. L. 100½; Id. te Antw. 99; Braz. 85½. — Wissels op Amsterdam en Rotterdam ⅛ pCt. verlies k. s.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 15den September.

Volgens het *Journal la Paix* zal men morgen in de *Moniteur* eene ordonnantie vinden, waarbij de heer *Martin* (du Nord) tot minister van koophandel wordt benoemd. Als procureur-generaal bij het hof van appel alhier, wordt hij door den heer *Irébert*, die tot nu toe dezelfde betrekking bij het hof van Lyon heeft bekleed, vervangen.

Men wil dat de generaal *Bugeaud* eerstdaags tot kommandant van de [illegible]

Uit het kamp van Campiegne schrijft men dat de groote manoeuvres aldaar morgen zullen beginnen. Men beklaagt zich tevens over het ongunstige weer, dat op de gezondheid der soldaten eenen nadeeligen invloed schijnt te hebben.

De heer *Alcala Galiano*, een der leden van het ministerie *Isturitz*, is te Rochefort aangekomen.

De Madridsche dagbladen van den 6den dezer deelen een rapport mede van den generaal *Isidoro Alacx*, die thans aan het hoofd der divisie *Espartero Gomez* vervolgt, van den 2den uit Villanueva de Alarcon gedagteekend. Het blijkt daaruit dat de karlisten na een en andermaal den Taag te zijn overgetrokken, zich destijds in de bergachtige streken, waar die rivier haren oorsprong heeft, tusschen Molina, Albarazun en Cuenca ophielden. De generaal *Alacx* eindigt met te verklaren, dat hij weldra, indien het weer niet verandert, de vervolging zal moeten opgeven, daar zijne soldaten grootendeels bloetvoets waren en hij reeds sints den 19den te vergeefs eenen behoorlijken voorraad schoenen had aangevraagd.

Volgens bijzondere berigten zou men later te Madrid hebben vernomen, dat *Gomez* zich in de nabijheid van Cuenca bevond, en dat zijne voorhoede zich te Tarascon en Villarejo, op den weg naar Madrid had vertoond. Zelfs heeft zich het gerucht verspreid, dat hij tot Ocana was doorgedrongen, doch men meende dat de karlisten die men daar gezien had, tot de benden van *La Mancha* behoorden.

Het blijkt voorts dat de generaal *Lopez* niets zoo als vroeger wordt gemeld, in den slag van Jadraque is geneuveld, maar dat hij met een groot gedeelte zijner kolonne is gevangen genomen. Zoo wordt thans ook tegengesproken dat de karlisten Guadalaxara hebben bezet, doch het bevestigt zich daarentegen, dat de christinos, op het enkel berigt dat *Gomez* in aantogt was, die plaats hebben ontruimd, eene vrij groote hoeveelheid krijgsbehoeften aldaar achterlatende.

Een rapport van den generaal *Manso*, van den 15den dezer uit Alcalea del Pinar gedagteekend, behelst onderscheiden bijzonderheden omtrent de bewegingen van dien bevelhebber. Het blijkt daaruit dat hij twee kolonnes had gedetacheerd om *Basilio Garcia* te vervolgen, en deze troepen moest inwachten alvorens zich tegen *Gomez* te kunnen wenden. Intusschen achtte hij zich in staat, om dezen aanvoerder den terugtogt naar Navarre door Arragon af te snijden. Het schijnt dat dese berigten bij het Madridsch bestuur niet wel zijn opgenomen, immers de generaal *Alvarez* is in plaats van den generaal *Manso* tot kapitein-generaal van Oud-Kastilien benoemd, en men sprak er van om den laatsten voor eene krijgsraad te vervolgen.

Uit Cadix schrijft men dat aldaar den 31sten der vorige maand nieuwe onlusten zijn uitgebroken, die echter spoedig werden bedwongen, doch waarschijnlijk ten gevolge zullen hebben, dat de junta weder zal worden geïnstalleerd. Te Grenada heeft zulks werkelijk reeds plaats gehad, onder voorgeven dat de goede ingezetenen zulks uitdrukkelijk verlangden. In de overige steden van Andalusie gaan de junta's voort met het souverein gezag uit te oefenen, en willen zij hetzelve vóór de bijeenkomst der cortes niet nederleggen.

Van de grenzen schrijft men, dat de karlisten te Onate een aanzienlijk groot corps hebben gegroepeerd. Vanuit [illegible] den Osten, deed voor eenen aanval der karlisten bedacht, die daartoe waarschijnlijk acht bataillons voor die plaats hadden bijeengetrokken. Den 9den meende men aan de grenzen in die rigting een hevig kanonvuur te hooren.

Ter beurze liepen beden allerlei nadeelige gerüchten, onder anderen dat de karlisten zich in de nabijheid van Madrid bevonden, volgens sommige zelfs die hoofdstad hadden bezet, en dat *Cabrera* Valencia had ingenomen. Zulks heeft de Spaansche fondsen aanmerkelijk gedrukt. De 5 pCt. Ardoins waren genoteerd 27¾; Passieve 8⅛. De Fransche 5 pCt. stonden 106,50; 3 pCt. 78,65; Nap. renten 99,80; Rom. L. 103.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 19den September.

Bij besluit van Zijne Majesteit in dato 17 September 1836, n°. 109, zijn gedaan de onderstaande benoemingen, als:

Tot kolonel, de luitenant-kolonel, D. C. de la Rochelle, met ingenot van luitenant-kolonels traktement;

Tot kolonel, directeur der 3de fortificatie-directie, de luitenant-kolonel, ingenieur, J. C. Ninaber, waarnemend directeur der gemelde directie;

Tot luitenant-kolonel, de majoor, ingenieur, H. Engelen;

Tot majoor, de eerste kapitein, ingenieur, 2de kommandant der militaire academie, J. P. Delprat;

Tot tweede kapiteins, ingenieurs, de eerste-luitenants, ingenieurs: A. Quisthoudt, C. F. E. van Ingen, en C. J. Kraijenhoff van de Leur;

Tot eerste luitenants, ingenieurs: de tweede luitenants, ingenieurs: C. M. Storm van 's Gravesande, C. W. van Vollenhoven, J. von Dentzsch, C. M. Mounier en J. F. van Thije Hannes.

Bij koninklijk besluit is bepaald, dat, met behoud van de verpligting tot het gebruik van *zegel* voor de certificaten, welke, volgens de voorschriften van het departement van oorlog, door leveranciers of aannemers van gebreide wollen sokken, slaapmutsen, enz., ten dienste van het leger, telken reize moeten worden overgelegd, ten bewijze dat genoemde voorwerpen niet door werktuigen, maar door minvermogende ingezetenen zijn vervaardigd, *voortaan* niet verder aan de formaliteiten van registratie zullen worden onderworpen.

— Aanstaanden Dingsdag wordt Z. K. H. de Prins *van Oranje* uit Noord-Braband, in de residentie verwacht. Den volgenden dag, Woensdag, zullen de Kroonprins en Prins *Albert* van Pruissen alhier aankomen. Den 24sten zal H. K. K. H. de Prinses *van Oranje* van Soestdijk in deze stad terugkeeren. Den 26sten zal de doopplegtigheid van den jonggeboren zoon van Z. K. H. Prins *Frederik* plaats hebben.

— In de residentie is aangekomen de majoor *Ledrebur*, aide de camp van Z. M. den Koning van Pruissen.

— Het kofschip de *Vrouw Antje*, kapit. *M. G. Feijes*, met eene lading lijnzaad en tarwe van Memel naar Rotterdam bestemd, is, luidens berigt uit Zandvoort dd. 15 September, dien dag aldaar op strand geraakt en vol water geloopen; de equipage is echter behouden aan wal gekomen.

— Den 12den dezer, zeilde van de reede van Helvoetsluis de van Rotterdam naar Batavia bestemde schepen de stad 's Gravenhage, kapt. *Bulsing*, Princes *Marianne*, kapt. *Plug*, de Dankbaarheid aan de Nederlandsche Handelmaatschappij, kapt. *Landsberg*, de Nijverheid, kapt. *Bouman*, en de *Antoinetta Maria*, kapt. *Kuisch*. Laatsgenoemde bodem is den 12., de Dankbaarheid en de Nijverheid zijn den 14den en de twee eerstgemelde schepen den 15den des namiddags in zee gekomen.

— Men schrijft uit Zierikzee, van den 15den: "Heden is het treurige berigt ontvangen, dat de eenige van hier varende vischhoeker, genaamd *de Kroonprins*, toebehoorende aan de reederij van de heeren *Le Sage ten Broek en Comp.*, den 12den Augustus ll., op de kust van IJsland, door eenen hevigen orkaan op de klippen is geworpen en geheel verongelukt; de equipage is gelukkig gered."

— De Gedeputeerde Staten van Vriesland hebben doen bekend maken, dat de op den 15den dezer geopende provinciale geld-

leening van *f* 100,000 *dadelijk* voor het volle bedrag is ingeschreven, en dat alzoo geene verdere inschrijvingen kunnen worden aangenomen.

In de Groninger Courant leest men:

» Op Dingsdag den 13den dezer is alhier, des morgens tusschen 7 en 10 uren, door Zijne Hoogwaardigheid, baron *van Wijkerslooth*, heer van Schalkwijk, Bisschop van Curium, geadsisteerd door 24 Priesters, de Broederen Kerk voor de dienst der Roomsch-Katholijke gemeente, met de daarbij gebruikelijke plegtigheden, ingewijd. Na de inwijding is de plegtige Hoogmis door Z. H. W. gecelebreerd, in tegenwoordigheid van Z. Exc. den heer gouverneur der provincie Groningen, den provincialen en plaatselijken Kommandant, van de commissien uit het collegie der Gedeputeerde Staten, uit den Raad dezer stad, uit het collegie van Curatoren en Professoren onzer Hoogeschool, en van de commissien uit de regtbanken en uit de leeraren der onderscheidene godsdienstige gezindheden, welke allen tot de bijwoning van de viering der voor de Roomsch-Katholijken dezer stad zoo hen gelijke plegtigheid waren uitgenoodigd. De heer Pastoor van de R. K. gemeente te Delfzijl hield eene toepasselijke leerrede, en alles werd besloten met het zingen van een *Te deum laudamus*.

— Uit de laatst hier te lande ontvangene Javasche Couranten is gebleken, dat door de directie der Javasche bank, den 9den April jl., bepaald is dat op elke actie van dezelve zal worden uitgedeeld *f* 150; zullende de verdere overwinst ten bedrage van *f* 20,715,63, voor het reserve-fonds worden afgezonderd. Als directeuren over het negende boekjaar zijn gekozen de heeren *G. M. Roberts*, *J. J. van Braam* en *T. Schimmelpenninck*; terwijl, als commissarissen, aan hen zijn toegevoegd de heeren *J. Mac Neill*, *P. H. Meijer*, *Timmerman Thijssen* en *R. F. van der Meeuwen*, te Samarang, en de heeren *J. E. Bühler*, *C. A. Granpré Molière* en *A. Fraser*.

Den 13den Mei 1836 zou in het lokaal der beurs te Batavia, voor rekening van het gouvernement, eene veiling van 15000 pikols banka'stin worden gehouden.

Bij besluit van den gouverneur-generaal in rade van 21 Maart jl., is bepaald, dat te Soerabaya zal worden uitgegeven een advertentie-blad, onder den naam van *Soerabaij's advertentie-blad*. Hetzelve zal eenmaal 's weeks aldaar worden uitgegeven, en behelzen: 1°. de te Soerabaya of in den omtrek plaats hebbende vendutien, 2°. de aldaar verkrijgbare goederen of handelswaren, 3°. het vertrek en de aankomst van schepen, en 4°. de geboorte, huwelijk en sterfgevallen, en soortgelijke. De in dit blad te plaatsen advertentien zullen aan een zegelregt onderworpen zijn, hetwelk op de heffing van dat regt voor particuliere advertentien is bepaald. In de betaling van het plaatsen van advertentien, enz., zal moeten worden gevolgd het tarief voor 's lands drukkerij te Batavia, vastgesteld of nader vast te stellen, dat is *f* 1 de vijf woorden.

Laatstelijk is voor Java gearresteerd geworden een reglement voor het civiel weduwe en weezen-fonds in Nederlandsch Indie, waarbij, onder anderen, is bepaald, dat dit fonds, bijeengebragt om aan de weduwen en kinderen van overleden deelgenooten aan hetzelve, eenen onderstand te verzekeren, onder de bijzondere bescherming van het gouvernement staat; dat het deelgenootschap aan dit fonds alleen verkrijgbaar is voor ambtenaren en anderen, voor zoo ver dezelve Europianen of daarmede gelijk staande personen zijn; en dat de contributie ten behoeve van het fonds loopt over alle bezoldigingen, zoo vast als wisselvalligen, welke zoo wel gezamenlijk, als afzonderlijk, des maands, dertig gulden of meer bedragen, en tot belooning strekken van burgerlijke diensten of verrigtingen, hetzij die bezoldigingen genooten worden door burgerlijke ambtenaren, in den eigenlijken zin van het woord, dan wel voor militairen, indelijk met civiele functien belast; door officieren bij de schutterijen; door leeraren bij de onderscheidene christelijke gezindheden; door vrouwen met eenig ambt belast; of eindelijk door geëmploijeerden bij het militair departement, welke als zoodanig niet contribueeren aan het weduwen- en wezen-fonds voor de officieren der Indische landmagt. Aan het fonds zijn wijders contribuabel de officieren en kadets der koloniale marine; alle gepensioneerde ambtenaren en kolonialen zee officieren, de zeelieden in 's lands burgerlijke dienst en voorts alle advokaten, procureurs, notarissen en translateurs, op hoog gezag aangesteld. De contributie loopt alsmede over alle wachtgelden, in activiteits of verlof-tractement, mitsgaders over de pensioenen voor de bedoelde personen genooten wordende, voor zoo ver die inkomsten, namelijk; niet onderhevig zijn aan eene contributie ten behoeve van het militair weduwen- en wezen fonds voor het tegenwoordige, en zoo lang daaromtrent niet anders wordt beschikt, bedraagt de contributie vijf pCt. De weduwen der deelgenooten aan het fonds, hetzij in, hetzij buiten actieve dienst overleden, hebben onverschillig of zij hetzelve in Indie, dan wel in Nederland verteren, aanspraak op een maandelijksch pensioen uit hetzelve, berekend naar de hoegrootheid van het inkomen, waarover door den overledene, in de laatst door hem bekleedde actieve dienst, is gecontribueerd.

De Pruisische minister is den 15den over Hamburg naar Berlijn vertrokken.

Vorst *Leopold* kwam den 15den met het stoomschip *the Crusador* te Dover aan, en heeft onmiddelijk zijne reis derwaarts voortgezet.

Het *Courrier* heeft zich dezer dagen alhier, onder voorzitterschap van den Lord Mayor eene vereeniging gevormd, om aan den hertog *van Wellington* een standbeeld op te rigten.

Fondsen stonden heden: 3 pCt. gecons. 90⅞ à ¼; Spanje 39⅛; Portugal 40⅜ à 41; Ned. W. S. 2½ pCt. 53½; 5 pCt. 101⅜ à ½.

FRANKRIJK.

Parijs, den 16den September.

De ongesteldheid van den heer *Molé* schijnt niet zeer ernstig te wezen. Hij heeft dezen morgen het hôtel van buitenlandsche zaken betrokken.

In de ministerie van koophandel en oorlog is tot nog toe op geene officiele wijze voorzien. Intusschen meent men dat de heer *Martin* (du Nord) de portefeuilles heeft aangenomen. Daarentegen zouden de maarschalken *Soult*, *Gérard* en de hertog *van Bassano*, successievelijk het departement van oorlog hebben geweigerd.

De baron *Fain* die dezer dagen tot intendant honorair der civiele lijst werd benoemd, is gisteren in den ouderdom van 58 jaren overleden.

Het *Journal des Debats* spreekt van een gerucht, naar hetwelk de tegenwoordige Fransche gezant te Brussel, de graaf *de Latour-Maubourg*, in dezelfde betrekking naar Madrid zou worden verplaatst, terwijl de generaal *Alava* alhier door een evenredig gevolmagtigd minister, den heer *de Campuzzano* zou worden vervangen.

Men heeft berigten uit Madrid van den 9den, dooreen anderen vermeldende, dat de heer *Aquilar*, vroeger zaakgelastigde te Weenen, tot gezant te Londen is benoemd.

Het Madridsch dagblad bevat een officieel artikel, waarbij men zich beklaagt over de zogenaamde grove eenzijdigheden die door de Fransche dagbladen, selfs door den *Moniteur*, ongehoudelijk omtrent de spaansche aangelegenheden worden verspreid. Men trachtt vooral te betoogen, dat de Koningin-Regentes en hare dochter, noch in gevangenschap, noch in levensgevaar verkeerden, maar dat zij integendeel sints de afkondiging der constitutie, met alle eerbied door de troepen en de bevolking worden behandeld. Sints den 18den augustus is, zegt men, de rust geen oogenblik gestoord, en de insubordinatie die men de bezetting ten laste gelegd had, toen zij zich over de slechte hoedanigheid van het brood dat haar werd uitgedeeld, beklaagd, was niet meer dan een eerbiedig vertoog, dat bij de uitkomst bleek gegrond te zijn, en waaraan ook dien ten gevolge door het gouvernement onmiddelijk regt is gedaan.

Het *Journal des Debats*, dit artikel mededeelende, zegt dat hetzelve geen ander bewijs levert, dan dat het tegenwoordig bestuur te Madrid geheel onder den invloed is van een revolutionair schrikbewind. De daadzaken die men trouwens hetgeen te Madrid en te St. Ildefonso is voorgevallen heeft openbaar gemaakt, waren slechts al te waarachtig. De omwenteling met geweld te Malaga door moord en plundering gebaard, werd overal door dezelfde middelen tot stand gebragt, en in de Koninklijke residentie door eenen militairen opstand van beschonken soldaten uitgevoerd. Zij heeft ten tot niets dan wetteloosheid en regeringloosheid ten gevolge gehad. Ten bewijze hoezeer de hoofdstad door revolutionaire genootschappen, die het leven der beste ingezetenen op prijs stellen, wordt beheerscht, strekt, dat al wat tot de gegoede en rustige bevolking behoort, het consul van zoo vele mogenden, met overhaasting tracht te ontvluchten. Geen betoog in een officieel dagblad zal kunnen ontkennen dat het zoogenaamd militaire eenige magt heeft, en dat een handvol losbandige soldaten, aldaar niet genoegzaam regeert.

Bij een dekreet der Koninklijke Regentes van den 5 dezer maand, is de opbrengst der gestemde leening van 200 millioenen reaalen, tusschen de verschillende provincien gerepard.]

Eindelijk bevat het officieel dagblad een bader rapport van den generaal *Lorenzo*, van den 14den, uit Oliquela gedagteekend, hoofdzakelijk inhoudende dat bij de karlisten onder Gomez nog niet had kunnen bereiken, en dat de laatste den weg naar Bronkales in Torres hebben ingeslagen, waarschijnlijk met het doel om zich in de Sierra d'Uxil te werpen, zich daar met andere benden te vereenigen en over Salvacanete op Cuenca aan te trekken.

De toon der overige Madridsche dagbladen blijft steeds dreigend. *La Revista* schrijft, dat het ministerie waarschijnlijk eenige eene verandering in het personeel zal ondergaan, wijl men daar-

aan eenige bekwame jonge lieden van een standvastig karakter wil toevoegen, die het bestuur tot bevestiging van den troon en tot de zegepraal der liberale beginselen zullen weten te leiden.

Van de grenzen schrijft men dat de generaal *Evans* den 9den dezer, door eene talrijke artillerie ondersteund, de linie der karlisten van St. Sebastiaan heeft aangetast. Zijn hoofddoel was de hoogte van Amezagana te vermeesteren, en een groot gedeelte zijner troepen trok in die rigting voort. Dezelve zijn tot Lasarte, op een kanonschot afstands van Urnieta, langs den grooten weg doorgedrongen; doch hebben daar twee bataillons karlisten ontmoet, door welke zij in hunne verschansingen zijn teruggedreven, zonder zelfs het doel van hunnen togt te hebben bereikt. Het verlies der christinos moet vrij aanmerkelijk zijn geweest, doch wordt nog niet opgegeven. De karlisten, zouden slechts 7 dooden hebben verloren.

Ter beurze waren heden genoteerd: 5 pCt. 106,45; 3 pCt. 79,55; Nap. R. 99,55; Sp. 5 pCt. 27⅞; Pass. 8⅛; Rom. L. 103.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 10den September.

De troepen in het kamp van Coblentz vereenigd, hebben den 14den dezer groote manoeuvres verrigt, waarna HH. KK. HH. de kroonprins, en de prinsen *Wilhelm*, *Carl*, *Albert* en *August* naar Keulen en Dusseldorf zijn vertrokken.

Na den afloop der beraadslaging over de zaak van *Conseil*, heeft den Zwitserschen landdag den 10den dezer besloten zich te ontbinden, en is alzoo de gewone zitting van 1835 geëindigd.

— In den avond van den 15den, is Z. K. H. de Grootvorst *Michael* te Stuttgardt aangekomen.

— Uit Bremen schrijft men, dat kapt. *Lappenberg*, voerende de Bremer Brik Adelgunde, den 11. Aug. op 33 grad. 4 min. Noorder breedte en 60 grad. 30 min. Wester lengte eene flesch heeft opgevischt, waarin een briefje in de Engelsche taal geschreven van den volgenden inhoud. » Schip Wellington van Londen, kapt. *Jac. Liddell*. Deze flesch is den 20sten Mei 1835, op 28 grad. 15 min. Noorder breedte en 37 grad. 44. min. Wester lengte over boord geworpen, om de rigting en snelte der strooming te onderzoeken." Deze flesch is alzoo in 15 maanden en 9 dagen in de rigting naar het Noorden 76 graden 11 min. Westelijk (W. N. W. ¾ W.) 1210 zeemijlen of 302½ Duitsche mijlen gedreven. De kapitein heeft de flesch met de gemaakte aanteekeningen weder in zee geworpen.

— Berigten uit Praag, van den 9den, melden, dat de kroningsplegtigheid aldaar heeft plaats gehad. De feesten, te dier gelegenheid aangerigt, zouden intusschen niet zoo schitterend en levendig zijn als men verwacht had, daar vele vreemdelingen, uit hoofde van de besmettelijkheid, waarmede de *cholera* in de laatste dagen was begonnen op te treden, in allerijl de stad verlaten hadden. In sommige berigten wordt het aantal dergenen, die dagelijks door genoemde ziekte weggerukt werden, op ruim 200 begroot, zoodat er nauwelijks gereed in de ter aarde bestelling der dooden kon voorzien worden. Daardoor toonen dit maal de gegoede standen der maatschappij veel meer slagtoffers der ziekte, dan de vorige reizen, toen zij in Praag geheerscht heeft.

Uit Napels schrijft men, dat Z. M. de Koning bij zijne aankomst op de reede, niet gewild heeft dat er ten zijnen aanzien eenige verandering in de quarantaine-maatregelen werd gemaakt, en dien ten gevolge aan boord van het stoomschip is gebleven. Het berigt dat de cholera te Trani aan de Adriatische golf zou zijn uitgebroken, wordt te gelijker tijd tegengesproken. Deskundigen door het gouvernement derwaarts gezonden, hebben bevonden dat de aldaar heerschende ziekte niet anders was dan eene vrij hevige najaarskoorts.

Onder dagteekening van den 4den dezer schrijft de *Augsburgsche Zeitung* van de Servische grenzen, dat de laatste terugkomst der oorlogsbalanering door de Porte aan Rusland verstuurd, thans werkelijk in behandeling, en dat dien ten gevolge alle toebereidselen werden gemaakt om Silistria te ontzetten.

Te Weenen stonden den 10den dezer de 5 pCt. Metall. 104; 5 pCt. 74⅞; Bankactien 1348.

De uitslag der behandeling van de Luxemburger kwestie kon wel niet vreemd voorkomen; het liet zich zelfs verwachten; maar er blijkt uit dat alles onwedersprekelijk dit, dat wij sedert 1830 nog niets gevorderd zijn. Nadat de Belgische revolutie haar volle beslag had verkregen door de medewerking van Engeland en Frankrijk, nadat vorst Leopold van een gelukskind geworden is een man, dien men aan de meeste Europesche hoven als koning begroet; nadat men de nieuwe staat gelijk gesteld heeft met Nederland, en alles de omwenteling heeft ondersteund, de eene mogendheid met deze, de andere wederom met geheel tegenovergestelde inzigten; nadat de tiendaagsche veldtogt geene oplossing heeft kunnen bewerken aan het staatkundig weg, en België zich heeft geconstitueerd en gebouwstildeerd in alle hare takken van bestuur en wetgeving, en in dat alles is erkend; zoo zoude het dwaasheid zijn, langer te hopen op eene herstelling der zaken op den ouden voet; het verlies van België is een groot nadeel geweest voor het koningrijk der Nederlanden; en moeijelijk, misschien onmogelijk zal het wezen, om iets beters uit te denken, dan de zamenstelling die in 1815 werd gemaakt. Maar nu men in ons land, sedert zes volle jaren, de Staten-Generaal heeft bezig gehouden met werkzaamheden, die volstrekt doelloos zouden zijn, indien er aan eene restauratie in België onder het bestuur nog gedacht, of gearbeid werd; nu de nationale wetgeving zelfs geheel is omgewerkt en vastgesteld voor de bewoners van Oud-Nederland, en de regering met zoo vele woorden de organisatie der Regterlijke Magt en derzelver invoering in dit oude Nederland heeft voorgedragen, als spoedig gevorderd wordende ook onder staatkundige opzigten, nadat de regering sedert een paar jaren zelve van een België heeft gewaagd, en de scheiding bij vroegere protocollen voorgeslagen was aangenomen, ofschoon het hoofdstuk der schuld slechts *globaal* was gearresteerd; en bij haar tractaat van 21 Mei door het ongelukkig *status quo* zich de handen heeft laten binden; — na dat alles zou het eene ongerijmdheid zijn, en zelfs eene beschuldiging gerigt tegen de regering zijn, van niet te goeder trouw te handelen, wanneer men nog kon onderstellen, dat er kwestie kon wezen van zoogenaamde *arriere-pensées* opzigtens België; en wat er dus ook van dat land worden mege, 't welk voor Nederland als verloren moet aangezien worden, zoo kan het groote eindoogmerk onzer regering alleen zijn, de vrede met Nederland te herstellen, zonder zich in te laten wat er van België wordt. De staatkundige hemel van Europa teekent evenwel nog geen goed weder, zoo er iets aangeteekend schijnt, het is het bestendige van den tegenwoordigen toestand, die voor Nederland niet zeer gunstig is. Zoo lang intusschen de politieke Europesche staat van zaken niet verandert, is het niet wel denkelijk, dat de Londensche Conferentie herleven zal, en de voorwaarden omtrent Luxemburg wijzigen; zoodat het niet dan met leedwezen is, dat wij ons nog niet vooreerst durven vleijen met de volledige beslechting onzer aangelegenheden; maar de natie zal regt doen wedervaren aan haré regering, dat deze geene oorzaak is eener noodelooze en verderfelijke prolongatie van dien toestand.

DE RUSSISCHE SCHEEPSMAGT IN DE ZWARTE ZEE.

Deze zeemagt is zamengesteld uit 12 linieschepen, 10 fregatten, 20 brikken, schooners, sloepen en kotters, alsmede 100 kanonneerbooten en bombardeerschepen. Aan deze vloot ontbreekt echter een derde der benoodigde matrozen; kanonniers heeft zij daarentegen in toereikend getal en overvloed van ammunitie. Slechts drie linieschepen bevinden zich in zee, de overige liggen voor de verschillende tuighuizen in de Krim, doch gereed om zee te bouwen. Het meerendeel der fregatten en andere vaartuigen zijn te water en worden opgetuigd. Kleine afdeelingen zijn gestationeerd te Cherson, aan de monden van den Donau, te Varna, in de baai van Bourgaz en in den Bosporus. Eenige schepen kruisen langs de kust van Azie en worden in beweging gehouden zoo lang de gesteldheid van het weder zulks maar eenigzins toelaat. In de zee van Azof en omstreken liggen eene menigte kanonneerbooten en andere ligte oorlogschepen. De beschikbare troepen in de gouvernementen Cherson en Tauris bedragen 20,000 man, gereed om tot elke expeditie gebezigd te worden, zonder dat daardoor de kantonnementen in Bessarabie zich gevoelig verzwakt zien. Ook in het gouvernement Jekaterinoslaw liggen 10 à 12 000 man beschikbare soldaten.

Ter EFFECTEN-SOCIETEIT te Amsterdam van Zondag 18 September zijn de verhandelde fondsen tot de volgende prijzen omgezet:

Werkel. Schuld 2½ pCt. 52, 51¾, ½, ½, ⅛, ⅜, 52, 51⅞, ⅝; ditto 5 pCt. 51; Amort.-Sijnd. 5½ pCt. 77; Handelm. 165,6,7,8,9,70; Arcoins 85 £, 24½, 23½, 24, 23⅞, ½, ⅞, ½, 24, ½, ⅛, ⅜; ditto onbep. st. 23⅜, ⅜; Fr. Uitgest. 9⅝, ½; Fransche 5 pCt. 79, ¼.

*** De ondergeteekende heeft, op daartoe gedaan aanspraak, het plan, gedurende het Wintersaizoen, eenen CURSUS te openen tot een geregeld Onderwijs in de *Cijfer-, Staat- en Meetkunst*, in de *Geschiedenis* en *Aardrijkskunde*, als voorbereidende tot de K. M. Akademie alhier. Hij noodigt derhalve zoodanige Jongelieden en Heeren Onder-Officieren uit, die van dit Onderwijs wenschen gebruik te maken, zich bij den ondergeteekende aan te melden vóór 1 October aanstaande; want, de lessen eenmaal begonnen, zal hij geene anderen toelaten, immers niet tot denzelfden Cursus, opdat deze niet hinderlijk zouden zijn aan reenen geregelden voortgang.

J. GENET,

Eindstraat lett. A, n°. 26.

*** Een solide sedert verscheidene jaren gevestigd Handelshuis in een der voornaamste steden van Noord-Holland verlangt als COMPAGNON iemand van middelbare jaren, onbesproken van gedrag, des noods de vereischte bezittende om een gedeelte der werkzaamheden op zich te nemen en een kapitaal van ƒ 80 à ƒ 100,000 te kunnen bijbrengen; van de stipste geheimhouding kan men verzekerd zijn. Adres *franko* aan letter Z. H. bij REEKMAN & SCHOUTE, Kantoor-Boekverkoopers in de Kalverstraat te Amsterdam.

*** De ondergeteekende heeft de eer de Wel-Edele Heeren Officieren te berigten, dat zij goed gesorteerd is, in extra fijne Vergulden MODEL-DEGENS, Stalen SCHEE en KOPPELS met Vergulden Ornementen.

's Gravenhage, den 19. September 1836.

De Wed. J. J. JONNARD, Hofzwaardveger, Hoogstraat.

IN NAAM DES KONINGS.

VERKOOPING *ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te* BREDA, *van:*

Een HUIZINGE en ERVE, gemerkt letter B, N°. 1, staande en gelegen in de Molenstraat te Rozendaal, hoofdplaats van het kanton, arrondissement Breda, provincie Noord-Braband; belend: oost de Weduwe *J. Brouwmels*, zuid en west de Roomsche Kerk en noord de Straat. Bewoond en in gebruik bij ANTONIE SCHEYNBERGER.

De voorschreve Huizinge en Erve, op den Kadastralen Legger gebragt, onder sectie L, N°. 478, is gearresteerd als Oproerend Goed, ten verzoeke van FRANCISCA VAN DIJK, Weduwe van *Cornelis Nelissen*, Winkelierster, zoo in privé als in hoedanigheid van Moeder en wettige Voogdesse over hare *twee* nog minderjarige Kinderen in huwelijk bij wijlen gemelden haren Man verwekt, met name ANNA MARIA en JACOBUS WILHELMUS NELISSEN; JOHANNIS MARINUS NELISSEN, Koopman en ANNA MARIA AGNES NELISSEN, zonder beroep, allen wonende te Bergen-op-Zoom, voor welke als Procureur occupeert CORNELIS FRANCISCUS MICHIELSEN, postulerende voor de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, wonende aldaar; in de Eindstraat wijk B, No. 27, alwaar mede domicilium gekozen is, ten laste van MAGDALENA JACOBA SCHEYNBERGER, eerst Weduwe van ANTONIE TEN HAGE, thans huisvrouw van GIJSBERT VAN DER SONDEN, Marechaussée, beide wonende te Breda, en hare *twee* minderjarige Kinderen in eerste huwelijk bij wijlen gemelde ANTONIE TEN HAGE verwekt, met namen JACOBA en ANTONETTA TEN HAGE, bij Proces Verbaal van arrest van den Deurwaarder CORNELIS PIETER VAN GULICK, te Breda, van den 10den Julij 1836, den volgenden dag te Breda geregistreerd, overgeschreven ten kantore van de Bewaring der Hypotheken te Breda, den 30sten derzelve maand Julij en deel drie, nummero 38, en ter Griffie van Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda, den *elfden* Julij daaraanvolgende, van welke Proces-Verbaal van arrest, afschriften gelaten zijn aan den Heer JOHANNES PAPTIST JANSSENS, Griffier bij het Vrederegt in het Kanton Rozendaal en aan den Heer GABRIEL CORTHALS, Assessor der Gemeente Rozendaal, beide wonende te Rozendaal, en welke het originael hebben geviseerd.

De *eerste afkondiging* der Memorie van Lasten zal plaats hebben op Dingsdag den *zesden September achttien honderd zes-en-dertig*, des voormiddags ten *tien* ure, ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen, bij de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Breda.

De voorschreve Huizinge en Erve is door den Prokureur van de Executanten op den prijs gesteld van *vijftig guldens*.

De provisionele toeschatting zal plaats hebben op Dingsdag den vierden October achttien honderd zes-en-dertig, des voormiddags ten tien ure, ter Rolle van Geregtelijke Uitwinningen bij de Regtbank van Eersten Aanleg zitting houdende te Breda.

De Prokureur der Executanten,
MICHIELSEN.

VOOR HET RIJK.

Amortisatie-Syndicaat.

ADMINISTRATIE DER DOMEINEN, WEGEN, VAARTEN, enz.

EERSTE RESSORT. PROVINCIE NOORD-BRABAND. AGENTSCHAP BREDA.

AANBESTEDING.

De Agent van het Domein te Breda, als daartoe behoorlijk geautoriseerd, zal op Woensdag den 28sten September 1836, des voormiddags ten elf ure, in het Koffijhuis van de Wed. OERS, op de Groote Markt te Breda, en ten overstaan van den Notaris VAN NAERSSEN, residerende te Breda, al of niet in tegenwoordigheid van den Heer Inspecteur der Domeinen in het eerste ressort, publiek, voor een tijdvak van *drie jaren*, gerekend te zijn ingegaan den 1 July 1836, en expirerende den 30. Junij 1839, aan den minstaannemenden Aanbesteden:

Het gewoon ONDERHOUD der GROOTE WEGEN der 1ste Klasse, TOLHUIZEN en verder daartoe behoorende objecten in het ressort van genoemd Agentschap, te weten:

1°. De GROOTE WEG der 1ste klasse, n°. 5, gedeelte van het Noordelijk te Steenwijk tot de Bossche Poort der stad Breda.

2°. De GROOTE WEG der 1ste Klasse, n°. 3, gedeelte van de Antwerpsche Poort der stad Breda, tot de Limietscheiding der provincie Noord-Braband en Antwerpen.

3°. De GROOTE WEG der 1ste klasse, n°. 7, gedeelte van den Moerdijk, tot de ontmoeting van den Grooten Weg n°. 3, bij het Tolhuis n°. 4, of de stad Breda.

4°. De GROOTE WEG der 1ste klasse, n°. 8, gedeelte van den Groote Weg der 1ste klasse, n°. 3, in den Teteringschen dijk, tot de Maasdijksche brug of Limietscheiding der arrondissementen Breda en 's Bosch.

De kondition en bestekken liggen ter lezing ten kantore van den Administrateur der Domeinen in het eerste ressort, te Arnhem, en van den Agent van het Domein te Breda; in het lokaal van het Provinciaal Gouvernement te 's-Hertogenbosch; ter Secretarijen van 's-Hertogenbosch en Breda, en voorts te 's-Bosch in het Koffijhuis bij W. REGGERS; te Raamsdonk in *het Huis Ten Dijl*; te Gerinchem in *de Doelen*; te Ameiden in *de Societeit*; te Werkendam in *de Zwaan*; te Terheyden bij de Wed. VAN LOMMEL; te Breda bij de Wed. OERS, P. AERTGEERS en M. LOYENS; te Klundert in *de Oranje Societeit*, en te Moerdijk bij SIMONS.

Zullende de nadere informatien te bekomen zijn, zoo ten kantore van den Agent te Breda, als bij de Opzigters J. LUGTEN te Terheyden en HOZEMANS te Oosterhout; dewelke de hoedige daartoe zullen doen voor den Weg n°. 5, gedeelte van Steenwijk naar Breda, en den Weg n°. 8, te Steenwijk, den 24sten September voormiddags ten 9 ure; voor den Weg n°. 7, en het tweede gedeelte van den Weg n°. 3, op den 26sten September, voormiddags ten 8 ure, aan den Moerdijk.

Breda, den 3den September 1836.

De Agent voornoemd,
M. SMITS.

GESCHIEDENIS

OUDE EN NIEUWE VERBOND,

VOOR KATHOLIJKE HUISGEZINNEN,

NAAR HET HOOGDUITSCH VAN

H. J. ELSHOFF, PROFESSOR AN BONN.

Uitgegeven onder toezigt en met eene Voorrede van den Wel Eerw. en geleerden Heer

M. A. VAN STEENWIJK, PASTOOR TE AMSTERDAM.

2 Deelen in 4to. op Velijn Papier, met 200 gegraveerde Platen.

(*Met Kerkelijke goedkeuring*)

Het strekt den ondergeteekenden Uitgever ten bijzonder gevoegen, voor zijne Katholijke landgenooten eene inteekening te kunnen openen op eene volledige GESCHIEDENIS DES OUDEN EN NIEUWEN VERBONDS, door H. J. Elshoff, R. K. Predikant en Godsdienst-Onderwijzer aan het Gymnasium te Bonn, welke in Duitschland met bijval ontvangen en in alle Katholijke Tijdschriften ten gunstigste beoordeeld is.

Ten opzigte der Hollandsche vertaling, heeft de Wel-Eerw. en Geleerde Heer M. A. VAN STEENWIJK, R. K. Pastoor alhier, de herziening en het leveren eener inleidende voorrede gelieftoosd op zich genomen, waardoor het werk zelf voor het Nederlandsche Publiek veel in waarde zal toenemen.

De ondergeteekende uitgever beveelt thans deze schoone uitgave aan zijne katholijke landgenooten inzonderheid aan. Ter aanschaffing der 200 fraaije platen en ter bekoming van een waardig Geschiedverhaal zijn gegen kosten of tijd gespaard. De uitvoering der platen en tekst kunnen met alle dusdanige ondernemingen vergeleken, en de prijs is daarbij zoo gering, dat slechts een ruim debiet de kosten dekken kan. In het vertrouwen derhalve, dat Nederlands Katholijken deze onderneming door hunne deelneming zullen ondersteunen, bepaalt de uitgever de volgende voorwaarden:

1°. Het werk zal bestaan uit 75 vel druks in 4to of 600 bladzijden, met 200 gegraveerde Platen; de uitvoering gelijk aan dit berigt en aan de verschijnende 1e Aflevering.

2°. De uitgave zal geschieden bij Afleveringen van 3 vel druks en 8 platen, welke elkander alle 14 dagen zullen opvolgen en aan de deelnemers, tegen betaling van 50 Cents, afgeleverd worden.

3°. De Inteekening blijft geopend tot aan het verschijnen der 3e Aflevering.

4°. Eene Naamlijst der H. H. Inteekenaren zal voor het werk geplaatst worden.

J. H. LAARMAN,
Boekhandelaar te Amsterdam.

*** C. G. BULPKE, te Amsterdam, heeft uitgegeven en alom verkrijgbaar gesteld:

A. G. VAN ONGERHOUT, *de Operatiën der Hoofdstuk Heelkunstmatig voorgedragen*, Derde Deel, in 2 Afdeelingen; 2de Afdeeling met 4 folio uitslaande platen; *f* 4,80.

RICHERAND en BERARD AINÉ, *Nieuwe Grondbeginselen der Natuurkunde van den Mensch*; naar de tiende Fransche uitgave vertaald door A. VAN EARCUM, derde Nederduitsche uitgave, 2de Deel; *f* 3,60.

INDEX op DIETRICHS *Kruidwoordenboek der Planten*, door Professor W. H. DE VRIESE; 50 cents.

*** Bij L. E. BOSCH, te Utrecht, is van de pers gekomen:

I. MERKWAARDIGHEDEN VOOR DE GESCHIEDENIS DES HEDENDAAGSCHEN OORLOGS, bevattende eene naauwkeurige opgave *der belangrijkste voorvallen te Antwerpen en op dezelfs Citadel*, van 1830 tot aan September 1832; alsmede een VERSLAG der Krijgsverrigtingen op de Forten *Lillo* en *Liefkenshoek* *f* 0,90.

II. D. BUDDINGH, Verhandeling over de Noordsche Godenleer, met titelvignet, gr. 8vo. . . . . *f* 1,00.

III. H. M. A. J. VAN ASCH VAN WIJCK, Stads-raad, Burgemeester der stad Utrecht. Over de Instellingen van Hooger Onderwijs in Utrecht vóór de oprigting der Hoogeschool in den jare 1636, gr. 8vo met Platen . . . . . *f* 1,80.

IV. G. B. BOSCH, Predikant en Schoolopziener te Curaçao, Reizen in *West-Indie* en door een gedeelte van *Zuid- en Noord-Amerika*, 2 deelen. Met gegraveerde titels en vignetten, gr. 8vo *f* 7,20.

V. VOLMMER'S REIZEN en LOTGEVALLEN in onderscheidene gewesten der Aarde, met Platen. Vrij verzonden door J. Ouvina, Jz., gr. 8vo. . . . . *f* 3,50.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers,